

Forening for førstelektorer og dosenter - Dosentforeningen

Høring - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

post@hkdir.no

Saksnummer 24/00075

Dosentforeningen har som mål å fremme førstelektor- og dosentstigen som en tydelig karrierevei for vitenskapelige ansatte i første- og toppstillinger i UH-sektoren. Vi har derfor vært positive til en tydeliggjøring av forskrift for ansettelse og opprykk i dosentstigen.

Vi har argumentert for behovet for et bredere FoU-begrep som omfatter både forskning- og utviklingsarbeid slik vi har oppfattet forslaget til forskrift med referanse til Frascati-manualen. Her er høyere strukturert utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap fra undervisning og yrkesfeltet definert som del av FoU-arbeid, sammen med forskning. I norsk dagligtalen benevnes gjerne hele dette feltet som forskning og undervisningen for forskningsbasert.

Vi vil likevel advare mot å gjennomføre endringer i forskriften som fører til et smalere FoU-begrep ved å skape ny uklarhet om krav til ansettelse og opprykk i førstelektor- og dosentstigen. Både diskusjonen om forslaget og ikke minst Meld. St. 19 2023-2024, Profesjonsmeldingen, har skapt uklarhet om status og rolle for førstelektorer og dosenter i UH-sektoren. I diskusjonen opplever vi at forskning som begrep omfatter all vitenskapelig virksomhet i sektoren. Da blir det liten plass for annen vitenskapelig virksomhet.

Det er ulike syn i Dosentforeningen om å fjerne det formelle forskningskravet for tilsetting og opprykk i dosentstigen. Vi skiller her mellom ulike presiseringer av frasen forskning- og utviklingsarbeid (FoU) med de to begrepskategoriene

- forskning
- utviklingsarbeid

Den pragmatiske bruk av "FoU" har over tid blitt en innsnevring til kun det første. Mange har her også operert med et bredere FoU-begrep. Dosentforeningen vil foreslå å styrke høyt strukturert utviklingsarbeid (Frascati-manualens definisjon) som likestilt med forskning på høyt nivå i kriterier for ansettelse og opprykk i vitenskapelige stillinger.

Henvisningen til det høye og høyeste nivå i samsvar med nasjonale og internasjonale standarder for utviklingsarbeid må bety at Frascati-manualens presise definisjon av eksperimentelt utviklingsarbeid legges til grunn. Også andre standarder kan være aktuelle, men hvilke? Her kan det tenkes at yrkesfelt og profesjonene har særegne normer for utviklingsarbeid. Frascati-manualen stiller strenge og absolutte formale krav som at utviklingsarbeidet:

- Er nytt
- Skjer under usikre vilkår
- Skjer systematisk
- Er kreativt/nyskapende
- Har overføringsverdi

Vi er positive til at institusjonene får og tar et større ansvar for å utvikle, rekruttere og organisere kompetanse fra begge stillingskategorier for å løse komplekse og sammensatte problemer i utvikling av ny kunnskap, formidling og undervisning. Opprykk fra høyskolelektor til førstelektor basert på utviklingsarbeid på høyt nivå og erfaringsbasert kunnskap fra undervisning og yrkesfelt vil bidra øke praksisrelevans, særlig i profesjonsfagene. Mulighet for overgang mellom stigen vil ivareta behovet for å sette sammen bredere FoU-grupper og styrke samarbeid om undervisning.

Forutsetningen for disse endringene er likeverdige roller og komplementære oppgaver i forskning og utviklingsarbeid, formidling og undervisning. Det gir mening i at institusjonene lokalt tilpasser de ressursene som trengs innenfor disiplin- og profesjonsfagene.

Oslo, den 18.4.2024

Tore Rokkan
Leder i Dosentforeningen